

[Afghanistan Digital Library](#)

adl0471

<http://hdl.handle.net/2333.1/sbcc2g33>

This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

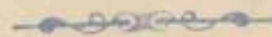
When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

نظامنامه اخذ رسوم
گمرک

بیمه مکتب فنون حریه طبع گردید *

طبع اول

کابل — اول ماه حمل — ۱۳۰۰

عدد
۲۰۰۰

بسم الله الرحمن الرحيم

محض سهولت کار و راحت رعایای تبعه
خودمان ؛ کافه محصولات را که بیشتر به رسو

۱ بار آنه - ۲ و وزن - ۳ و قیمت مان - و

۵ و جلدانه - ۶ و نویانه - و بنامهای طر

۱ و متعدده - ۲ شصت یک - ۳ چهل یک -

۴ و دلالی - ۵ قدیمی و جدیدی - ۶ کون

۷ صد ده شاهی - ۸ آرت - ۹ طلا بلی -

۱۱ — نم چین بلی — ۱۲ چراغی — ۱۳ سرسلاقی — ۱۴ بدرقه کی

۱۵ کیمه باجی — ۱۶ شاه کی — ۱۷ سرایداری — ۱۸ پای ووری

۱۹ صد دیناری — ۲۰ دوپسه کی — ۲۱ شاه کنجی —

۲۲ گذری — ۲۳ معمولی — ۲۴ قادرخانی — ۲۵ قیان بلی —

۲۶ سنگه بلی — ۲۷ قافله باشی — ۲۸ و کنیز و غلام بلی

و غیره یاد و درآمد و روانه کی خارجیہ و داخلہ ؛

علیحدہ علیحدہ درہر بندر و ہر کمرا گرفتہ میشد

ہر را یک جا و مزج و ضم نموده بہ تقسیمات و ترتیبات

منتظمہ تحویل فرمودیم و بر رسوم یعنی بر محصول

بعض اشیا واجناس فیشن کہ ادخال آنها بوطن

عزیزان جز قص و ضرر؛ آری نداشت افزودیم،
تارفته رفته بعد ازین ورود و رواج آنها در خطه مقدس
افغانستان مسدود و مطرود گشته عادت و خجسته
استعمال آنها بکلی منقطع شود و دولت و ملک
از مضرات غیر مرئی آنها رهائی یابد.

برخلاف آن؛ محصول اشیائی را که موجب
عزیزد نفع ملت؛ تصور میشد کم نموده بقرار قبلی
نرخ روز؛ محصول مجموع اشیاء و اجناس را
فیصد رویه مقرر و معین کردیم. تا جریکه
در یک موضع؛ محصول مقرر را مطابق قاعده؛
تأدیه کرد مختار است که در تمام قلمرو سلطنت
و سائر دول؛ امتعه خودش را آزادانه نقل
و حرکت بدهد. و مدیران کمرکها و مأمورین
بندرها سند و دست آویز او را معاینه نموده
دیگر بخصوص اخذ محصول هیچ مزاحمت نکرده
متعرض او نشوند.

فصل (۱)

در باب تعیین رسوم یعنی تعیین محصولات

فصل مذکور مواد آتیه را محتویست :

(ماده اول) — ادخالات است .

سائر اموال و اجناس را که از ممالك خارج
داخل خط افغانستان آورده میشود [بهر راه و از
هر جائیکه باشد] ادخالات گوئیم محصولاتیکه بر
ادخالات مجدداً منصوب کرده ایم سه صورت

دارد :

صورت اول : — محصول قرآن کریم و تفاسیر

شریف و وظائف و اوراد متعلق عبادات را که

که قلمبرین اخذ میشد معاف فرمودیم . کذاک محصول

فکک و تفکیجه کارطوسی را مع کارطوس نیز موقوف

نمودیم تا هر که خواهد بدون تأدیه محصول بداخل

ملک بیارد .

صورت دوم : — اشیا ئیکه حضور شاهان
مضر منافع و مفسد اخلاق ملت میداند
منع ادخال و استعمال آنها در وطن و بر محصول
آنها افزوده و این سه نوع منقسم گردیده
است :

نوع اول : — اجناسی اند که جنس
قیمت نرخ روز مال و محصول آنها فیصد دوم
روپیه مقرر شده است . و اینها این اند :
— سکریت و سکار ،
— پنیر و شیر و مسکه ،
— قطعه بازی ،
— چرس و تمباکو .

نوع دوم : — اشیا ئیکه محصول آنها
حسب قیمت نرخ روز مال : فیصد یکصد روپیه
معین گردیده است . و اینها بقرار ذیل اند :
— کل سر مصنوعی هر رنگ اطاسی و کافور
و غیره ،

- پودرها و سرخی های هررقم ،
- قالبین اورویاوی یعنی اوروی متق و حاشیه ،
- دستمال های عرق پاک نخنی و ابریشمی
- و سندی هررنک ،
- بکس آئینه و شانه و بکس اسباب حمام و سامان غسل ،
- کالر های مردانه سخت و نرم هرنوع ،
- پراهن های سینه سخت و کف و یخن سخت
- و نرم محن سفید و چیتی و ابریشمی ،
- کتاب های الیم هر قسم ،
- چوب دست هر قسم ،
- مروارید بک و اقسام کل یخن ،
- اشیای کلونه یعنی بازیچه اطفال ،
- بوتل ترموز هر رقم و صراحی معه قاب
- و بدون قاب که آب را کرم و سرد
- نگاه میکنند ،

- عکس — نقشه — پوست کارد — آینه
— جهان نما — آئینه قلبك بسیار خورد ،
— سنك های سرمیزی مرقم و سكرين
— دانی مرقم ،
— بسکت ها ، قهوه ، کافی ،
— شیرینی ، نصوار ،
— قند سیاه و شکر سرخ — حناء — وسه ،
— دستمال کردن سلدراج و پرهن جرابی
— ابریشمی ،
— خشمخاش — عسل .
— نوع سه ووم — : از قرار فیصد پنجاه روپا
اینها بقرار ذیل است :
— پراهن های دوخته کاون ابریشمی ونخی
— بالاپوش های کاون و بالاتنه های ساخته
— کی آنکه از هر جنس ابریشمی ونخی باشد
— کلاه و دستمال های سر — کلاه زنانه مرقم

- جراب زنانه و مردانه ابریشمی و دست
- کش های ابریشمی هر نوع ،
- جای هر رقم ،
- دکه شاخی - چرمی و غیره از رقم کرنی
- و بالاپوش ،
- رنگ بوت ،
- فته های هر رنگ کارآمد کاون کالره های
- زنانه هر رنگ ،
- پره های کردن ،
- موی مصنوعی هر رنگ ،
- میز پوش های ابریشمی و پشمی و جیمی
- و غیره هر رنگ و دستمال خطائی ابریشمی ،
- کمر بند که بالای کاون بسته میشود نخ
- و ابریشمی و غیره ،
- سرکوت و یلان زنانه که از تکه های
- ماهوت و مخمل و ویشن و غیره اجناس
- باشد ،

- هر نوع، فلرهای زنانه .
- پرکلاه زنانه هر رقم ،
- فیته و کتو های ابریشمی و سندی ،
- سلمه و ستاره و کلاه باتون جته ،
- دست کول های زنانه ،
- بن هر نوع ،
- مفلرهای مردانه نخعی و ابریشمی و سندی
- اوتو و ماشین و کیرای موی و کارد و پنجه
- همه اقسام و انواع مرتبان و کلدانهای چرم
- کت های خواب مردانه ،
- کمخواب بنارس سیچ و کجی
- کجراتی و ولانی و روسی و چادر بنارسی
- جته و سیچ ،
- شان خلیل خانی و ابره و رضائی و فله
- و شاه پسندی و شال چادر و دستار و شال
- کوسه پتو و الوان ساخت کیشمیر و لک و
- و شال و پتوی بشمی امرتسری و لک و اشیا

- مشهدی و کرمانی ،
— چوکی و کوچ اطلسی و مخمل و قیرمه ،
— انواع کاغذ دیواری ،
— قاب عکس خورد و کلان هر رقم ،
— اقسام صندوقچه های ژاپونی (جاپانی)
و جستی و کلیتی ،
— وازه لین ، اکیسرین ، روغن موی ،
— صندوقچه ، الماری ، میز چینیائی
روغنی .
— همه انواع تکه کف و یخن و صابون های
خوشبوی اعلی ،
— پنبه ،
— رنگ نقاشی ،
— رنگ قرمزی و غره که در بین قطی می آید
— قلم سربی یعنی پنسیل ،
صورت سه ووم : — اموال واجتناس ضروریه :
و اینهای لازمه که وجود آنها جهت مصارف عمومیه

بکار است و سابق ازین بساعت عدم انتظام
در امور کمرک ، محصولات متنوعه و مفرطه
از آنها گرفته میشد الحال ۸ شعبه آنها را
مرتب نموده اینک با محصولات معینه آنها در ذیل
مندرج گردید .

شعبه اول : — اشیا نیکه از قرار فی صد

سی و بیه بر آنها محصول ۱ معین گردیده :

— بون مردانه و زنانه ،

— جوتی زری زنانه و مردانه ،

— کلاباتون سیچہ .

(۱)

شعبه دوم : — فی صد بیست و پنج و بیه :

— کارچوب زری از سان (صحن) و ململ و دانه

و کچ ،

— لنکی پشاور و مشهدی و بخارایی ،

— پوست سمور و کیش و سنجاب و الثانی

و قرساق و کمچت ،

- چوکی یقی وجوبی و آهنی ،
— قند سفید کانپوری و روسی و خشق ،
— تیل خاک و پترول و الف و غیره انواع
تیل ،
— زرد چوبه درست و میده ،
شعبه سه ووم : — فی صد یست روپیه ،
— شکر بوره ، نبات و شکرتری .
شعبه چهارم : — فی صد شانزده روپیه
محصول . اجناس آن ؛ قرار ذیل است :
رخت باب از قبیل سان (صحن) سفید :
(۱) : — سان کوره ، ململ ، داکه ، چیت ،
صندوف ، سلك ، کریب ، جیم ،
پاچ ، الوان ، شبنم ، شیطان تری ،
ماهوت ، کشمیره ، درب ، کستور ،
برك ، بشرویه ، طلا تسکه ، مخمل ،
اطلس ، طوار ، جفون ، ادرس ،

ابر ، بی قصب ، کلاغی و دیگر ساز
رخت باب ابریشمی ، نخعی ، سندی (۵) :
پشمی .

(۲) : - ابریشم رنگه امرتسوی . (۶) :

(۳) : - اسباب سیمساری و بخاره کی - از قیاس (۷) :

کوت - نخ تختک - سوزن - انگشت
کتو های نخعی - سرچادر - فنی
حلی و غیره حلی باب ، تکمه پیر

مروارید سنگی و مومی - جراب و پیر (۸) :

وزیر پیرمن های نخعی و پشمی - و...

کلابی و پیرسوب و دیگر رقم مرواجی -

برنجی و شانه - قفل - چاقو - مفر (۹) :

کلاه - عرقچین - آینه بلور قدی

و خورد - و تمامی اسباب سیمساری و بخاره (۱۰) :

(۴) : - جونی ساده - کمان - موزه - آینه

مسچی - کلوش - زین و قیزه - کمر (۱۱) :

- و باقی اسباب ساخته کن چرمی ، ساز
(۵) : — شطرنجی جدید و لباس مستعمل — و بوت
مستعمل ، ری
(۶) : — نیل ملتانی و خاکه نیل ، قبیله
(۷) : — چینی باب ، مثل چاینگ و پیاله و نعل بکی — نکشته
کاسه — پیشقاب — غوری — کپلاس — قطی
قنددانی — شیردانی — آینه باب عمارت پیرمن
و دیگر انواع چینی ، پیرمن
(۸) : — کریانه باب عطاری — مثل سرچ سیاه و صابون
و میخک — و ادویه یونانی و جمع —
کریانه باب ، مع
(۹) : — انواع کوکرد — و شمع خورد و کلان — مفران
نخ کده سفید و رنگه و اقسام کاغذ و پاکت ، قدس
(۱۰) : — مس تخته و ساخته و ظروف جرمن سلور بخار
و برنجی و المونیوم و چودنی ، کفش
(۱۱) : — آهن — بنج هررقم و آهن چادر ناوه دایر کبر

- وسپاه و آهن پتی و نعل و میخ و
ساخته و تابه آهنی و کلند و
و جمیع اسباب آهنی و فولادی ،
(۱۲) : - میخ سیمی و دستگیر و قلفک و چوب
و سوهان و سایر اسباب خورده فرار
(۱۳) : - چرم کاه میشی و غیره چرم باب
و خام ،
(۱۴) : - پکته هندوستانی ، منجی ، بوری
صابون رخت شویی ،
(۱۵) : - تیل سوزا کوکی ، فرش ، سقفی ،
چراغ ، لعل تین ، چراغ برقی و غیره
چراغ •
(۱۶) : - اوتوموبیل یعنی موتور ، موتور بایسکل
جوری ، بایسکل و غیره هر رقم
(۱۷) : - اسباب دوخته و ساخته بخارایی و
مثل چوخه و جای نماز چکن دوز

روحانی ، سوزنی ، سرانداز ،
بطنوس پوش ، قلیاق بخارایی و غیره .
— اسپ ، اشتر ، مرکب ، قاطر ، گاو
و غیره حیوانات .

— پر باب متکا و تونک .

شعبه پنجم : — فی صده رویه

— نواز و طناب نخی ،

— خیمه و تبحر هر نوع ،

— سفیده کاشغری ، روغنی ، سفیده جستی ،

سیاه روغنی و سندروس ،

— سیم آهنی و سیم برنجی * لك ،

— پت شال پتو ،

— قالین ، قالینچه ، کلم و نمده ،

— پوست سیاه گوش ، خفك و روباه ،

— کتابهای علمی ، ادبیات ، قصه جان ،

ناولها ، غزلیات و غیره .

شعبه ششم : — فی صد بخروید :

— برنج نخته و ورقی ،

— قلمی و جست و انواع ادویه طیبه ،

شعبه هفتم : — از قرار فی صد دوروبه نامیده

و میزن :

— ابریشم چله و باف کلاوه و لب آبی آم

بخارا و ایران و روس که بخود افغانستان دارا

محصول

شعبه هشتم : — که از قرار قیمت از

روز فی صد يك قران محصول مقرر گردیده :

— نقره یامو ، روپیه کل دار و روبل روس

روپیه خطائی ، روپیه ایرانی ، تنگ

بخارایی ، اورگنجی ، تنگه روسی

طلای مسکوک ، شکسته ، خشت طلا

جواهرات .

ماده دوم - اخراجات

کافة اموال و اشيايکه از داخل مملکت افغانستان
به دول خارجيه فرستاده يا برده ميشود « اخراجات »
روپيه ناميده ميشود. و محصولاتیکه برای اخراجات : مقفین
و معین گردیده است از صورتهای ذیل معلوم ميشود :
صورت اول : — اشياء و امنه که از
نشان دار السلطنه و ملحقات آن بخارج ميرود
محول آنها به انواع ذیل است :
ا. — از قرار فی صد هشتاد روپيه : انار .
ب. — فی صد پنجاه روپيه :
— منقع ، مغز پسته و پسته پوست دار ،
مغز بادام و بادام پوست دار ، جالغوزه ،
هنگک ،
— آلو بخارا ، کل سرخ و سماروغ .
ج. — از قرار فی صد چهل روپيه : زيره .
د. — فی صد سی روپيه : کابلی :

— غولنگ ، کشته و شقاقل ،

— نخم شبدز ،

— ه — فی صد بیست و پنج روپیه کابلی :

— کشمش سبز ، کشمش سرخ ، توت خشک ،

— پوست خام بزی ، کوسفندی و کاوی ،

— پوستین و پوستین چه ،

— بزغنج و اسفرك .

و — فی صد بیست روپیه کابلی :

— کن زوفا ، بهمن سفید ، شیر خشت ،

— ترنجبین و زرشک ،

— انگور قطی ، کجاوه ، خربوزه و زبوز ،

و — از قرار فی صد یا زده روپیه کابلی :

— مغز خسته ،

— اشتق ،

— ننباکو ،

ح — فی صد ده روپیه :

— قالین ، قالینچه ، پرده خرگاه ، جوال ،

قالین هرنوع و کلیم ،

— ترپاک ،

— سرش کاهی ،

— قروت ،

— پوست روباه ، خفک ، التابی ، خز ،

قراق ، پلنک ، شیر ، سیاه کوش ،

کرک ، خرمن و شفال .

ط — فی صد پنج روپیه :

— کفش جسته ،

— روده خام وزه ندافی ،

— قنایز کابلی و دستمال ،

— کشمیره ، ففت ماشین خانه و غیره بافت داخله .

ی — از قرار فی صد دوروپیه : پتوی کابلی ،

پت پتو .

— فی صد یک روپیه : ابریشم چله و بافت

و کلاوه لب ابی و کلاباتون سیچه .

— زیور و ج. امر پیاده .

صورت دووم — : اجناس وامتنه که

- از قندهار و ملحقات آن بخارج میرود
محصول آنها بقرار آتی مقرر شده :
ا --- هشتاد روپيه في صد محصول داران و
منقعه ، تربوز ، خربوزه و انار .
ب --- از قرار في صد شصت و پنج روپيه
کابلې : پشم کوسفندي که از هر
پشت رود و فراهم به قندهار آمده بخارج
میرود کذالك پشم کوسفندي خود
و ملحقات آن که بخارج میرود
رود و خروج ؛ یکجاء گردیده .
ج --- پنجاه روپيه في صد محصول داران
منقر بسته و بسته پوست دار و منقر
وبا دام پوست دار ،
--- آلو بخارای تازه و خشک ،
--- هنگ ،
--- شفتالو ، بهی و کشمش کته ،
--- رودنگ و ماش سیاه .
د --- في صد چهل و پنج روپيه : بزنج

۵ — فی صد چهل روپیه : زیره و کشمش
سیاه .

و — از قرار صد سی و پنج روپیه : آبجوش .
ز — فی صد سی روپیه :

— اندکور ، کشمش سبز ، کشمش سرخ ، کشمش
و شکر پاره ،

— شقاقل و عناب ،

— سیب و ناک .

ح — فی صد بیست و پنج روپیه : کتیره .

ط — فی صد بیست و دو روپیه : انجیر و اشتق .

ی — فی صد بیست روپیه :

— کل زوفا ، و پهمن - فید ،

— شیر خشت و ترنجبین ،

— کشنیز ، بادیان ، تنباکو ، الوی سیاه ،

زرشک ، کل زریز و اصل السوس ،

— پنبه و بهی دانه .

ک — فی صد پانزده روپیه : کابلی :

— مغز خسته ،

- پوستین و پوستین چه ،
— پوست بزی ، کوسفندی و کاوی ،
— أسفرک ،
— تخم شبدر و رشقه .
لـ — فی صد ده روپیه کابلی :
— قالین ، قالینچه ، پرده خرگاه و جوال
قالینی ، کلیم و نمد کوسی ،
— کرک ، برک ، بشرویه ، پت پتو ، لنک
اریشمی ، کلاغی پوست خفک و رواء
وغیره پوست ،
— تریاک ،
— کل سفینه ، سمارق ، قروت و سرش کاهی ،
م — از قرار فی صد پنج روپیه :
— روده خام وزه ندافی و غیره زه ،
— دستمال و قنابز ،
— صرچین و کلاه ،
— کفش جسته .
ن — فی صد دو روپیه محصول : پتوی کابلی .

۱ — فی صد یک روپیه محصول :
— ابریشم جله و باف و کلاوه لب آبی
و کلابتون سیچہ .

صورت سه ووم : — محصول
اجناس و امتعه که از پشت رود و فراه
و چخانسور بخارج می رود مشابه محصول
اشیای اخراجات قندهار میباشد .

صورت چهارم : — محصول اجناس
و اشبائیکه از دارالنصره هرات بخارج
برود و مطابق جزو روانکی قندهار باشد
مثل قندهار میباشد .

صورت پنجم : — اجناسیکه از
زکستان ، میمنه ، قطفن و بدخشان
بخارج برود محصول آنها بدین قرار
مقرر شد :

۲ — از قرار فی صد چهل روپیه : پوست پخته ،

- ب --- فی صد سی روپیہ کابلی :
--- کوسفندی ، کنجد ، زعفران ، گنجان و
--- تربک .
ج --- ازقرار فی صد پست روپیہ کابلی :
--- پشم کوسفندی ، اسفرك و انار پوست .
د --- فی صد پانزده روپیہ کابلی :
--- پوست کوسفندی ، بزی ، کاوی و
--- اشتری ،
--- کشمش سبز و سرخ ،
--- پوستین و پوستینجه کبلی و برهہی .
ه --- ازقرار فی صد ده روپیہ کابلی :
--- پوست روبا ، خفك ، شیر ، پانگ
--- کرک ، خرس و شغال ،
--- چرم کوسفندی و کاوی داغدار ،
--- تریاک .
و --- فی صد پنج روپیہ کابلی :

- غولنگ ، اشخار و نخم پياز ،
 — پوست کونار ، نخود و روده خام ،
 — توت خشک و سنجید .
 ز — از قرار فی صد دوروبیة کابلی : تنباکو .
 ح — فی صد یک روبیة کابلی : انار .

ماده سه ووم — عبوریات

- اموال و اتمه دول خارجیہ کہ با افغانستان ؛
 ورود و بد یگر دولت عبور نماید و در مملکت
 افغانستان بفروش نرسد آن هارا « عبوریات »
 و به زبان اروپا « ترانسیت » مینامند ،
 محصولات آنها بقرار ذیل مقرر شد :
 ا — اقسام و انواع مختلفه جای از قرار فی صد
 بیست روبیة کابلی .
 ب — از قرار فی صد پنج روبیة کابلی : پشم
 کوسفندی ، پوست قره کلی ، روباه ،
 کوسفند و بز .
 ج — از قرار فی صد دوروبیة کابلی : پنبه .

د --- سوای اشیای فوق : از کفۀ اموال و انما
و اشیاء : فی صد ده روپیۀ کابلی گرفت
می شود .

مادۀ (۴) --- صرفیات

صرفیات : برد و نوع است :

نوع اول : --- عبارت است از قش ساخته و

بافتۀ افغانستان که بداخل ممالك محروسه بفروش رسد .
فروش اشیاء قش مذکور در جاییک ساخته و بافته
میشود محصول ندارد .

در صورت حمل و نقل برای تجارتی فی صد پنج
روپیۀ قرار نرخ روز : محصول مقرر شد . و چون
محصول آنها را در یکی از ادارہ های کمرک داده سند
محصول را بدست داشتند در هر جای قلمرو دولت
علیه برده می توانند . و مدیرهای کافۀ کمرکها تذکرہ
را ملاحظہ کرده دیگر مزاحم نمیشوند . و هر گاہ بخارج
ممالك محروسه حمل و نقل دهند بقرار مادۀ اخراجان
محصول بیت المال را تأدیہ خواهند کرد .

نوع دوم : — عبارت است از اجناس ما کولات
 مثل روغن و کدو و آرد و جو و جوار و جله غله باب
 خوارک و میوه باب تر و خشک و محصول نقاش که از
 گو سفند و بز و گاو و اسب و غیره بلفظ خرج ملک
 بچند جزو و اسم مختلف محصول در بندرها علیحده
 و در شهر علیحده داشت ؛ حال از حضور ؛ خرج
 ملک موقوف فرموده شد که در خود قریه ها که از
 یکجا بدیکر جا ببرند یا در خود هر قریه
 فروش برسانند محصول گرفته نشود ؛ چنانچه
 بندرها که سابق مقرر بود کامل موقوف فرموده شد ؛
 هرگاه به شهر بیاورند بقرار قاعده صرفیات
 جنسی ساخته و بافته ؛ محصول آن ها در کمرکها
 از قرار فی صد پنجم و بیست و پنجه گرفته شود ؛
 محصول مذکور بهمان محله ها و ولایات که کمرک
 دارد در خود کمرک گرفته میشود ؛ و در یک
 کمرک که محصول داد باز هر جای که بخواهد
 آورده می تواند و دیگر محصول گرفته نمی شود .

فصل (۲)

بخصوص و ظایف مدرء یعنی مدیرها
و كافة مأمورین کمرکها
و تاجر ها

- الف - و ظائف مدرء و مأمورین کمرکها :
- (۱) : باید مدیر و كافة مأمورین کمرک در همه حال
حضرت خالق مآمال عزاسمه را حاضر و
ناظر دانسته در کمال عدل و انصاف به ایفای وجیه
ذمت خودشان پردازند . به ارتکاب احوالیکه
مخل شرف و غیرت اسلامی و منافی اوامر
پادشاهی بود ابدآ مبادرت نورزد . نفع
یت المال و رفاه تجار را علی السویه
محفوظ دانسته بکمال حقانیت اخذ
محصولات نمایند .
- (۲) : اموال و اجناس خریداری سرکاری را

از خارج بداخل می آید مدیر كمرک ، آن را
مانند سایر اموال تجارنی ، محصول کند
و محصول آن را نقد نگرفته مبلغ
محصول را دخلاً خرجاً بدفتر كمرک
ثبت و درج نماید .

(۲) : چون ، كفه كمرک ها و بندرها و سایر
شعب و جوهات ، متعلق بشظارت تجارت می باشند
لهذا مأمورین و جوهات ، در کارهای سر رشته
طلب بمدير های كمرک ها ، و مدير های
موما اليهم ، عالیقدر جلالنآب ناظر تجارت ،
مراجعت کرده سر رشته می خواهند .
مشار اليه ، اندازه اختیار خود سر رشته بدهد .
و چیزی را که در خارج اختیار او باشد بحضور
والا عرض کرده سر رشته حاصل میدارد .
چون ، مأمورین كمرک های
چاریکار ، تکاب ، نقیان ، جلال آباد ،
دک ، لهورگرد ، کردیز ، ارکون ،

کتبواز ، خوست ، مقرر ، خزین
باصول جدید مجدول کار میبایند لهذا قرا
سورشته خودهارا برای مدیر سرکری کار
ارسال دارند ، مدیر سرکری ، خلاص
کرده بناظر تجارت اطلاع نماید .
(۴) : كافة خدمة كمرک زیر دست مدیر و مأمورین
کمرک میباشند . و هر کدام ، مأمورین خود را
به قرار قاعده اجرا داشته خود را
مستقل نشانند .
(۵) : مدیرین و باقی مأمورین کمرک باید که از
رشوت و لوٹ غبن و غدره خیلی بری
ویاک دامن و کذران کنند ، هرگاه بچین
دناشی آلوده دامن شدند بقرار قاعده
جزای اعمال شان داده خواهد شد .
(۶) : مدیرین کمرک مبلغ محصولات را
وار بروز های چهار شنبه تحویل
نموده رسید می گیرند . هرگاه در خصوص
اعمال ورزیده نزد خود نگاهداشت

وظایم گردید از مأموریت معزول میگردد .
مدیرین كمرک در اخذ هر گونه محصول ،
قرار قاعده مفصلاً سندی بصاحب مال
اعطاء کنند . چنانکه اسم پدر و خود شخص
و جزو مال در آن ثبت باشد . هرگاه تاجر
همان مال را بجای بیورد مدیر كمرک اینجا
مال را باشند آن ؛ مقابله کنند . در صورتیکه
مال ؛ مطابق جزو سند یا کمتر از جزو آن بوده
مهر محصول را یعنی نشان چهار محصول را
داشت مزاحم نمی شود . و در صورتیکه مال
از جزو سند بیشتر بوده دارای چهار
نباشد همان مال اضافه از جزو سند از
پهر عبرت دیگران ؛ ضبط سرکار میشود .
() هر گونه اموالی که محصول آن از صد
تا و صد روپیه مقرر است و در كمرک
کتر محصول شده باشد و در بازار ؛ همان
مال ؛ نسبت به محصول كمرک ؛ بیشتر دیده

شود مدیر كمرک تحقیق و تفتیش نماید
بعد از اثبات : همان مال : کویزی و صاحبش
مجرم محسوب می شود .

(۹) : هرگاه نفری مفتشین مدیرهای كمرک
اطلاع بدهند که اینقدر بار از قفلان
(۱۱) یا قفلان موضع بکویزی عبور و مرور کرده
یا می کنند و گشتاندن و دستگیر نمودن بارها
خارج از اقتدار نفری مفتشین و كمرک باشد
مدیر كمرک علی الفور به دائرة حکومت
موضع اطلاع داده سوار و پیاده بقدر لزوم
گرفته درین دستگیر کردن بارها می فرستد
بارها ببارگیر بعد از دستیابی : ضبط و فروخته
مبلغ آن نحویل خزانه شود .

(۱۰) : تعداد نفری كمرک ها و مأمورین زیر دست
آن ها به قرار اندازه کار : مقرر گردیده اند
اما اگر مدیر يك كمرک تزئید بعض نفری
لازم بیند کیفیت تزئید را مشروحا

برای ناظر تجارت نوشته کند . ناظر موصوف
تا حد اختیار خود سر رشته نموده و خارج اختیار
خود را بحضور هایونی عرض کرده
سر رشته حاصل می کند .

(۱۱) : اموالی که در یکی از گمرکهای دولت علیه
افغانستان محصول شده از انجا بجایی دیگر
نقل شود و مدیر گمرک دیگر جای دوباره
محصول بگیرد و به تحقیق برسد مبلغ گرفته
کمی مذکور از خزانه سرکاری پس داده
نمیشود بلکه محض سرزنش و زجر آن مبلغ
مذکور از همان مدیر گرفته بصاحبش
داده شود .

(۱۲) : محصول اتمه و اشیای ادخالات و اخراجات
در مواد آنها مفصلاً مندرج است . هرگاه
فرضاً کدام قلم ادخالی و یا اخراجی جنسی
که تحت حکم نیامده باشد همان جنس را

بمثل و مانند آن تطبیق داده محصول مثل (۱۱) :
از آن اخذ گشته داخل دفتر شود . و در رفتن
از اجناس و اشیاء اگر مدیرین کمرک را
اشتباهی آمد صورت اشتباه را بنظران
تجارت اطلاعات داده طالب سر رشته شوند .
ناظر تجارت به قرار اختیار خود جواب
بگوید . و در باب خارج اختیار خود ؛ از
حضور سر رشته حاصل می کند . نقره که —
به اصول جدید مجدول کار میکنند مثل فقره (۱) :
سه ووم معمول دارند .

(۱۳) : تاجریکه مال التجارة خود را محصول
کرد مدیرین و مأمور کمرک باید که محصول
آن را سنجیده و سند به قرار قاعده داده
مبلغ محصول را کاملاً نقد بگیرد و بصندوق
کمرک انداخته بروز معین ؛ تحویل خزانه
نماید .

(۱۱) : هرگاه از ضرر متعلق كمر ك مال تجارتي را ملاحظه و محصول نكرده سند داده بود و بعد التحقيق ا كرو ظاهر كرديد محصول اصل مال بقرار سنجش از تاجر گرفته ميشود و مطابق آن از شخص مذكور قسم جريمه ؛ بعد الاخذ خودش نيز از خدمت كمر ك عزل كرده ميشود .
- وظايف تجار :

(۱۲) : چنانچه افكار شاهانه در تدارك اسباب راحت و سهولت تاجران مضروف ؛ و در خصوص ازاله تكاليف شاقه و مزاحم مفرطه شان معطوف است همچنانچه تجار را لازم بلكه الزم است كه در خصوص حق بيت المال كه در حقيقت ؛ آن هم نفع خود شان ميباشد اغماظ عين نه نموده محصول كمر ك مال التجاره خود هارا ادا كنند كه بدينگونه هم حب وطني

خود را اثبات و هم تجارت خود را خالی
کرده میباشد ! و هرگاه مال التجاره
خود ها را بی محصول ادخال و یا اخراج
نموده بودند و گرفته شد ، اصل مال و
بار گیر مذکور ضبط میشود .

(۲) تاجر یک مال تجاری خود را به قرار قاعده
محصول نموده سند جزو وار مدیر کمرک
را بدست داشته باشد در حمل و نقل مال
خود مختار است هر جا که خواهد بی تکلیف
و گرفتن محصول برده می تواند ! هرگاه
تاجری در خود کمرک جای ؛ همه همان مال
و یا بعضی از آن را به تاجر دیگر بفروشد
و خریدار ثانی مال مذکور را بجای نقل
بدهد یا به در جتی سند گرفته کی خود
بفروشد یا به دیگری کرده تسلیم مشتری نماید . همچنان
که به تاجر دیگر نیز بعد از تحقیق اسناد مذکور

لکھنؤ ۱۲۸۵
در تشریح و تفسیر قوانین تجارتی
در تشریح و تفسیر قوانین تجارتی

را ملاحظه نموده اجناسی را که مشتری
و یا صاحب مال نقل بدهد تفریق کرده
بموضع که خواهم داشته باشد تذکره
معافی میدهد همچنین مال اگر تا چند شخص
دست بدست گشته خرید و فروخت شود
محصول دوباره ندارد ، در هیچ کمرک
تفاوت محصول گرفته نشود . لکن تا جایی که در ملکیت
(۲) : تجاری که بار خود را بدو کمرک می آرند
یکماه برای شان مهلت داده چیزی کرایه
گرفته نمیشود تا مال خود شان را محصول
کنند ، اگر در مدت مذکور مال خود
هارا محصول نگردند بده فی بار دوباره
در روزی تا زمان محصول کردن کرایه
گرفته میشود .

ج - قوانین متفرقه .

(۱) : اخراج و ارسال و اجناس و اشیاء

بجارج مملکت ممنوع است :

ازدارالسلطنه و علاقہ جات آن :

اسب و مادیان ، کوسفند نر و ماده ،

روغن و همه غله باب ، اشتر ، کاو ،

قاطر و مرکب .

ازقندهار ، هرات ، فراه ، پشت رود

چخانسور و مضافات آن ها :

اسب و مادیان ، کوسفند نر و ماده ،

روغن و همه غله باب ، اشتر ، کاو ، قاطر :

مرکب .

از ترکستان و قطغن و بدخشان

و میمنه و مضافات آن ها :

اسب و مادیان ، اشتر ، روغن زر

و همه غله باب ، کاو ، قاطر ، مرکب

کوسفند ماده .

سواى اجناس و اشیای جزو فوق
روپیه نقد ، نقره ، طلا ، مسكوك وغير
مسكوك ، اسلحه باب كاملاً ممنوع است
یعنى برده نشود !

و اگر شخصی خلاف آن نموده
اجناس و اشیای ممنوعی را برده بود
و دستگیر شد ، زنده مال ، و مرده مال
آن ، بهمرأه بارگیر ، ضبط و فروخته مبلغ
آن تحویل خزانه شود ! زیور و جواهر
پیاده را بهدازادای محصول برده میتوانند .
سرای دارها و ساز خدمت مقرر
حمل و نقل و كشودن صندوق ها و بارهای
نجات را لازم است كه در حین كشودن
و محصول نمودن بارها و غیره
خیلی صرف مساعی نمایند تا مال
تاجر تلف و خراب و برهم نشود ،
چینی باب نشكند و از برف و باران

هر وقت محفوظ باشد ، هر گاه در ادای (۵)
و جیبۀ ذمۀ خودشان دقیقه اہمال ورزند
مدیر کمربك بقدر لازم از يك تا پست
روز ؛ سخاوت او را جریمہ گرفته خودش را
موقوف کرده می تواند .

(۶) : هر گاه شخصی در اجرا آن امور
كربك ؛ اخباری نماید و برای ادارہ حكومت
شبهہ پیدا شود ادارہ مذکورہ باید
فوراً تحقیق کند ؛ و بر نتیجہ تحقیقان ؛
احكام قانونیہ اجرا میشود .

(۷) : آوردن هر نوع شراب بداخل ممالك
محرورہ ممنوع است . هر گاه شخصی نان
یا اشكار مرتكب این عمل گردد مالش
تلف و خودش مدت سه سال حبس و نیم
قیمت شراب آورده کی آن جرم گرفته
میشود .

دای (: ورق های دفاتر و رسید و رایوت : به قرار
جدول : مقرر شده ورق های مذکور
کل و تراش نشود ، هر کس نویسنده سهو
کند بر سهو خود نوعی خط بکشد که
غلطی و سهو خوانا باشد بعد از آن عبارت
صحیح را نوشته بدستخط مدیر برساند . در
مورتیکه بملاحظه مدیر رسانده کل و تراش
کرده بود و نقصان دولت در آن نبود بار
اول نیم ماهه ، بار دوم یکماهه بخواه
جرم میشود بار سه ووم از نویسنده کی
معزول میکرد ! و اگر نقصان دولت
بود دو چند نقصان جرم گرفته از
.لازم معزول میشود .

و پنجم (: بخواه مقرر مدیرین و باقی ماهورین
کمرکها عموماً به قرار برات و سر رشته
از خزانه داده میشود ، آنها به قرار قاعده

پایه‌ری : تنخواه خودشان را می‌کنند .

(۷) : ربوت‌های بندرهای متعلق کمرکهارا :
مأمورین بندرها به قرار قاعده مقررده اداره
کمرکها روانه دارند .

(۸) : منصف‌های کمرکهارا لازم است که در ادای
منصفی خویش هرگز لحاظ و طرفداری
نکنند . و قرار نرخ قیمت بگذارند (۹)
اگر کم و بیش قیمت کرده بودند ، در
صورت کم که نقصان بیت المال است بار اول
مبلغ تفاوت ، بار دوم دوچند : جرم و بار (۱۰)
سه ووم سه چند جرم و از ملازمت موقوف
میکردد و به هیچ کار مقرر نمیشود : و در
صورت زیادت که نقصان تاجراست صاحب مال
باید که بمدیر کمرک عرض کند . تا مدیر : منصف
دیگر خواسته تفاوت قیمت را تحقیق
و تدقیق نماید : و بعد از ثبوت : تفاوت را :

صاحب مال و مجرای بدهد و تصدیق مدیر
وسائر نفری در فقره مذکور مندرج باشد .
(۱) نفری : نامورین متعلقین کمرکها و غیره مفتشین
بندرها و راهها و مواضع که مال گریزی را
پیدا و دستگیر میکنند و بعد از وضع محصول
مقرر برای شان دهیکه قیمت همان مال بمقابل
اراز الحسن خدمت و مرحت شود .

(۱) محصول قافله باشی که برای کرایه کشتان و
تاجران تکلیف بود و موقوف فرموده
شد و قطعاً گرفته نشود .

(۱) : نرخ روز ادخلات عیالت است و از
فروش و اتباع نجار و مالی را بروپیه نقد
به اقرار قیمت و ارزش همان روز به دکاندار
و تاجران نه فروش خود دکاندار
بسائر امالی اما در اخراجات و مراد است
از قیمت نرخ روز داخل مملکت و نه قیمت

نظامنا
وارزش خارج !

(۱۲) : اجناسیکه فی صد دوسد و فی صد یک

صد محصول دارند هرگاه تاجرها اجناس دولت
مذکوره را در بین دیگر مال تجارنی خود ما خواهد
آورده بودند و بحیله به اسم دیگر مال خود که آن
محصول آن کمتر است محصول کنند و
در کمرکها ظاهر شد همان مال او ضبط
و مناصفه محصول بقسم جریمه کردن
شود .

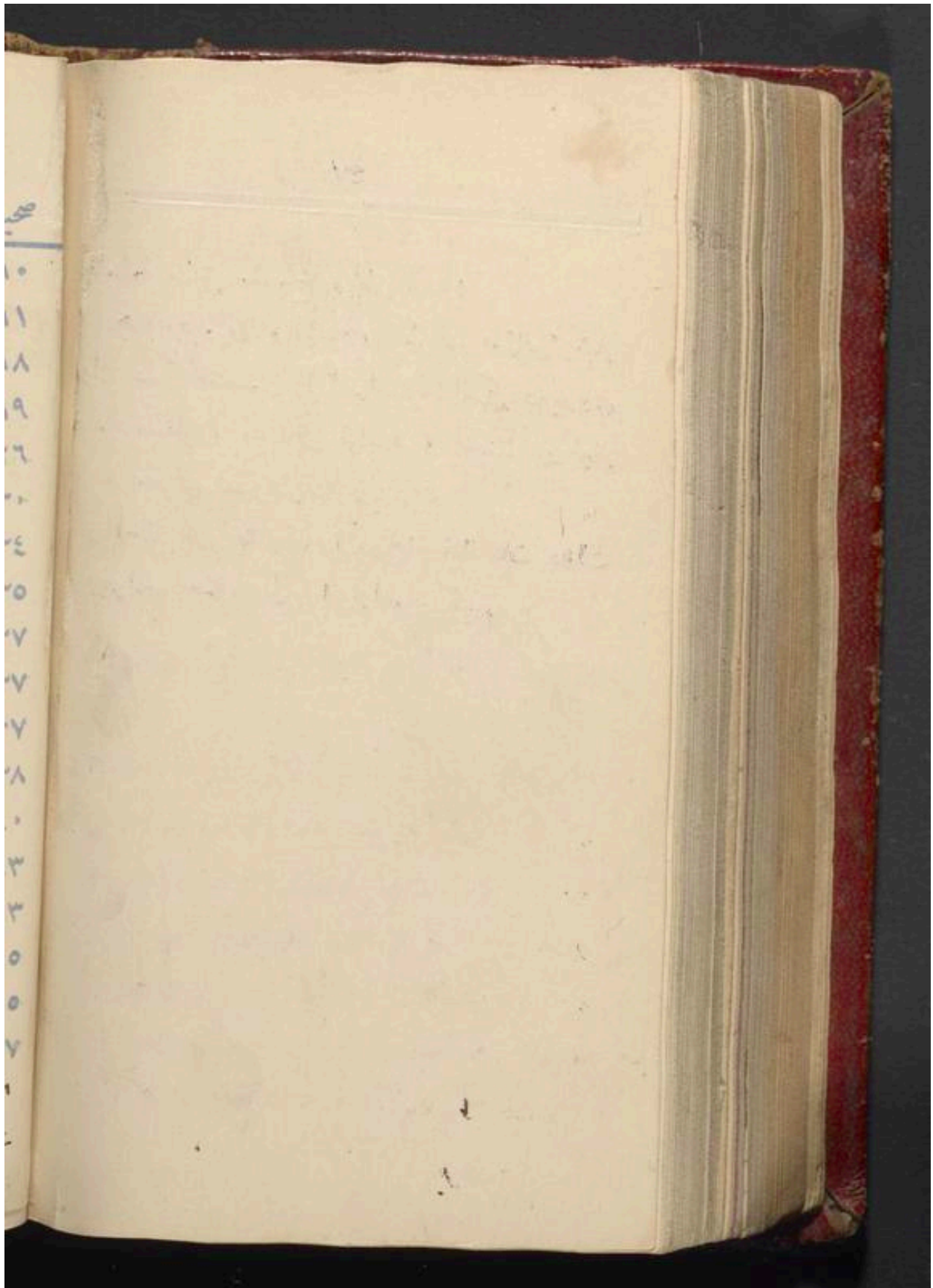
(۱۳) : هرگاه کدام کیفیتی رود هده که در خصوص

آن درین نظامنامه قاعده وضع نشده باشد
باید بنظارت تجارت مراجعت شود .

بهرار ایضا حات فوق قوا این اخذ
محصولات و فرائض مدیرین و باقی مأمورین
کمرکها و امالی تجار مجدداً از حضور شاهانه
بنا بر خیر دولت و ملت منظور و توضیح گردیده

نظامنامه سابق منسوخ و باطل شد
یک جمله مدیرین و مأمورین کمرکها و بنامی نجار
امروک علیه افغانسان را امر است که اندکی در پیروی
ما واحد مسطوره ، قائل نباشند و عیناً بر طبق
دکتران و اجرای امورشان را بنمایند .
و ادخال این نظامنامه را در جمله نظامات دولت
و اجرای احکام آن را اراده میکنیم .

(صحیفه خطا و صواب کتاب)

صحیفه	خطا	صواب
۱۰	بتو	وتو
۱۱	وغیره	و غیره
۱۸	کل دار	کله دار
۱۹	پسه	پسته
۲۶	پوستینجه	پوستینچه
۳۰	حاضر	حاضر
۳۴	کیفیت	کیفیت
۳۵	تموده	تموده
۳۷	مضروف	مضروف
۳۷	اغماط	اغماض
۳۷	نه	نه
۳۸	اران	ازان
۴۰	السطنه	السلطنه
۴۳	مرکا	مرکاه
۴۳	بدسخت	بدستخت
۴۵	قطا	قطمانا
۴۵	عبارت	عبارت
۴۷	افغانسان	افغانستان
۱۱	طبیعی	طبیعی
۲۰	جبال	جبال

